

Heel subtiel heeft Romanus in haar oog de eerste opwellende traan weergegeven. De moraal van het verhaal kan kort zijn, Scholastica staat in Merkelbeek afgebeeld als de liefde tot God die alles te boven gaat, zelfs de heilige regel. Wat Gregorius met dit verhaal ook vertelt is dat er twee wegen zijn om tot God te komen: de moeizame, aardse weg via discipline en onthouding kan zomaar een afslag krijgen naar een directe, hemelse verbinding die op liefde steunt. Ook dat wordt de broeders voorghouden: dat hoe heilig de regel ook is, God zomaar kan besluiten tot een doorsteek.

Placidus (zesde eeuw)

Placidus staat voor de jeugd! Hij is het model voor de jonge monniken in de abdij, waarvan er ten tijde van dom Romanus heel wat waren. Gregorius wil zijn toehoorders ervan doordringen dat Benedictus de mens op weg helpt naar zijn eindbestemming; God. En dat kan al van jongs af aan.

Gehoorzaamheid, nederigheid, maar ook jeugdige onschuld en leeftijdsloze wijsheid, dat alles houdt Placidus dom Romanus en zijn leeftijdgenoten voor. Dat hij wordt afgebeeld met een bebloed zwaard en een palmtak die hem tekenen als een martelaar ontstond door een persoonsverwisseling met een andere Placidus. Voor de jongere garde in de abdij van Merkelbeek moet Placidus toch wel een spannend imago hebben gehad: een broeder die bereid was geweest om tot het uiterste te gaan en zijn leven te geven voor het geloof. Een held kortom!